

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/63

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-9588
Naslov projekta	Temeljne usmeritve komunistične partije v Sloveniji v izrazitem boljševiskem obdobju (Od obnove partije do Kominforma)
Vodja projekta	4075 Boris Mlakar
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	3.600
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	01.2007 - 12.2009
Nosilna raziskovalna organizacija	501 Inštitut za novejšo zgodovino
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Družbeno-ekonomski cilj	13. Splošni napredek znanja - RiR financiran iz drugih virov (ne iz splošnih univerzitetnih fondov - SUF)

2. Sofinancerji¹

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta²

Podlaga za temeljni načrt projekta in za hipoteze znotraj projekta je bila ugotovitev, da je z odpiranjem novega arhivskega gradiva v Sloveniji in na prostoru bivše Jugoslavije nastopil čas, da se na novo ovrednotijo nekateri ključni vidiki politike komunistične partije pred, med in neposredno po drugi svetovni vojni v Sloveniji (ob tem tudi z ozirom na dogajanje v celotni Jugoslaviji) ter vloga komunistične partije v revoluciji in graditvi države po sovjetskem vzoru. Tematika, zajeta v okviru projekta naj bi tako zajela novejša spoznanja s področja zgodovine Komunistične partije Slovenije in osvetlila prelomne pojave v omenjenem razdobju, ki jih je ta

partija vodila.

Po obveznem začetnem konzultiranju relevantne literature je sledilo zbiranje in analiza objavljenega in arhivskega gradiva. Člani projektne skupine so v Arhivu Srbije i Crne Gore v Beogradu pregledali fond Sodišča za zaščito države ter fond emigrantske kraljevske vlade. V Arhivu Slovenije so pregledali zbirko dokumentov Kominterne, partijski tisk, fonde CK KPS, IO OF, SNOS, Varnostnoobveščevalne službe ter del fondov t.i. protirevolucionarnega tabora. V tem arhivu je bil pregledan tudi del fonda t.i. Sove, kjer se nahaja gradivo, neobhodno za rekonstrukcijo represivne politike oziroma mehanizmov partije in države v odnosu do potencialne opozicije. Določeno gradivo, zbrano v National Archives (bivši Public Record Office) v Londonu, pa je bilo pomembno za analizo odnosa povojnega režima do tujine. V biblioteki SAZU je bila pregledana zapuščina partijskega teoretika ing. Dragotina Gustinčiča. Analiza zbranega gradiva ter v nadaljevanju opravljene tematske sinteze so pokazale pester razbor ugotovitev, bodisi novih, bodisi kot bistvene dopolnitve dosedanjih.

Kar zadeva analizo stanja v partijski organizaciji na Slovenskem v 30. letih dvajsetega stoletja je najprej v ospredje stopila obnova partijske organizacije, ki je bila zaključena s partijsko konferenco v Goričanah in s četrto državno konferenco KPJ. Ta obnova je povezana z nastopom mlade generacije slovenskih komunistov, ki je svoje prvenstvo nato ohranila tudi v obdobju druge svetovne vojne ter tudi v povojnem razdobju. Partija je v prvem obdobju usmerjena v propagandno dejavnost z večkrat neprikrito revolucionarno usmeritvijo, vendar je po letu 1933 počasi sledil obrat k množičnemu delu v okviru legalnih možnosti, kar je rezultiralo v uveljavitvi taktike enotne fronte delavstva. Družbeno izoliranost je partija skušala preseči tudi z aktualiziranjem nacionalnega vprašanja, s čimer je med drugim želela za svoje cilje pridobiti tudi kmetstvo. Izraz je to prizadevanje dobilo predvsem z ustanovitvijo Komunistične partije Slovenije leta 1937. Ob tem se njena zavezanost Kominterni pač ni v ničemer spremenila, prav od Kominterne pa je po letu 1935 prišla tudi odločilna vzpodbuda za opuščanje sektaške politike in za preusmeritev na demokratično protifašistično ljudskofrontno gibanje.

Ob tem se je partijska organizacija soočala tudi z notranjimi krizami in osebnimi spori. Ob bližajoči se vojni sta se tako, tudi povsem v skladu z navodili Kominterne, uveljavila dva nasprotna si koncepta v iskanju zavezništev in političnih usmeritev. Najprej je v ljudskofrontni fazi partija nastopala kot združevalni dejavnik, medtem ko je po paktu Hitler-Stalin prišlo do radikalnega zasuka, ko komunisti zavračajo možnost sodelovanja z vodstvi demokratičnih strank in skupin, ker so pač drugače ocenjevale značaj pravkar začete vojne. V KPS je sledil notranji obračun in nasilno poenotenje stranke, tako da je partija pričakala sovražno okupacijo kot idejno povsem monolitna stranka.

Poleg že omenjenih taktičnih a tudi strateških prilagoditev partijske politike v odnosu do slovenskega nacionalnega vprašanja je treba izpostaviti tudi še ne do konca pojasnjene vloge in hkrati neovrednotenih teoretskopoličnih del vodilnih članov slovenske partije. Projekt je v tem pogledu ponovno analiziral in ovrednotil teoretično in politično delo Lovra Kuharja, Dragotina Gustinčiča in Ivana Regenta in ga primerjal z narodnopolitičnim konceptom, ki ga je v tem času oblikoval Edvard Kardelj. V tem okviru posebej izstopa obsežna, sicer neobjavljena knjiga D. Gustinčiča "Das nationale Problem der Slowenen" iz leta 1933. Omenjena knjiga predstavlja prvo kompleksno zgodovinsko-teoretsko in politično obravnavo slovenskega narodnega vprašanja v KPJ oziroma v slovenskem komunističnem gibanju. Kasnejši Kardeljev (Speransov "Razvoj slovenskega narodnega vprašanja" v tem pogledu ni unikum. Opozoriti pa je treba, da primerjava med Gustinčičevo in Kardeljevo študijo pokaže, da gre za dve različni deli, ki obravnavata enak problem in ga v glavnem razčlenjujeta v istem časovnem okviru. Mlada generacija slovenskih komunistov je v drugi polovici 30. let vsekakor uspela uveljaviti narodno vprašanje kot pomembno mobilizacijsko in taktično sredstvo v politični akciji. Kar zadeva Lovra Kuharja je projektna skupina s sodelovanjem na zadevnem mednarodnem simpoziju na Dunaju predstavila njegov politični vzpon in nato tudi zaton v 30. letih, hkrati pa tudi njegovo vlogo pri reševanju mejnega vprašanja med drugo svetovno vojno.

Kar zadeva obdobje druge svetovne vojne je raziskava utemeljila spoznanje, da napad na Jugoslavijo aprila 1941 za partijo ni predstavljal prelomnice v njeni revolucionarni usmeritvi. Komunisti so pričakovali skorajšnjo svetovno revolucijo in pričeli s pripravami na oborožen nastop proti okupatorjem prvenstveno z revolucionarnim in ne narodnoosvobodilnim ciljem, kar je v raziskavi ponazorjeno tudi z obravnavo vojno-revolucionarnih komitejev, ki jih je tedaj ustanavljala KPS. V okviru takšne usmeritve je mogoče pojasnjevati tudi značaj aprila 1941 ustanovljene Protiimperialistične oziroma Osvobodilne fronte.

Vprašanju začetnega poimenovanja te skupne odporiške organizacije je projekt namenil dodatno pozornost, pri čemer je nedvomno dejstvo, da se "osvobodilna fronta" v dokumentih omenja pred "protiimperialistično fronto" in da je tudi n.pr. Josip Rus kot eden od udeležencev ustanovnega sestanka zatrjeval, da je takrat bila ustanovljena organizacija z imenom "osvobodilna". Druga stvar je seveda značaj te organizacije, ki so jo očitno na pobudo Edvarda Kardelja ali celo samega Tita v skladu s tedanjimi ocenami mednarodnega položaja

imenovali za "protiimperialistično".

Zaradi jasno opredeljenega revolucionarnega cilja, partijske discipline in splošne angažiranosti komunistov si je KPS ob ustreznih metodah delovanja že ob začetku odpora zagotovila vodilno vlogo v OF, povsem pa je obladovala partizansko vojsko, propagando in varnostno službo. S stališča končnega cilja komunistov je bilo indikativno dogajanje na partizanskem ozemlju Dolenjske in Notranjske spomladi in poleti 1942, kjer je partija začela uveljavljati svojo oblast in odkrito izražati revolucionarne cilje z nestrpnim odnosom do zaveznikov, z uboji razrednih nasprotnikov in poudarjanjem lastne vloge v odporu. S tako sektaško politiko ni izzvala le delne državljanske vojne, temveč tudi krizo znotraj odporniškega gibanja, kar je bilo enako v nasprotju z usmeritvami Kominterne oziroma z interesi Sovjetske zveze. Svoj položaj je krepila tudi z ustanavljanjem množičnih organizacij OF, s čimer je zaključila oblikovanje sheme enovitega odporništva pod izključnim lastnim vodstvom.

Prav monopolni položaj v odporništvu ji je nato v letu 1944 omogočil načrtne priprave na revolucionarni prevzem oblasti po končani vojni. Revolucionarni značaj tega procesa je sicer taktično prekrivala z izrazi kot "ljudska demokracija" ali "pridobitve narodnoosvobodilnega boja". Zunanje vztrajanje na narodnoosvobodilnem značaju odporništva se ji je obrestovalo tudi na mednarodnem področju.

Prav ob narodnoosvobodilni komponenti politike partije je treba omeniti tudi problem reševanja mejnega vprašanja v okviru Osvobodilne fronte. Kot predstavnik KPS je bil v frontnem odboru za meje že omenjeni Lovro Kuhar. Tudi on je odločilno pripomogel, da so se v odboru oblikovale temeljne načelne opredelitve ozemlja, ki naj ga zajema Zedinjena Slovenija. Ključna načelna ugotovitev odbora je bila, da v tako Slovenijo sodi vse ozemlje, ki je bilo nasilno potujčeno v zadnji imperialistični dobi. V nadaljevanju je tudi centralni komite KPS kot odločujoči dejavnik sprejel tako razlago odbora za meje ter v majski izjavi 1942 to javno deklariral kot lastno stališče. Poleg tega so v odboru za meje OF sprejeli stališče, da po vzoru razmejevanja med republikami v Sovjetski zvezi mesta pripadajo podeželju, kar je bilo pomembno zlasti zaradi Trsta in Celovca. Na tej podlagi je Kuhar pod psevdonimom Pavle Vilhar napisal brošuro z naslovom "O slovenskih mejah", ki pa jo je CK KPS sprva zaradi t.i. neprimernosti trenutka prepovedal. Toda kasneje, to je decembra 1942, je isti organ podal izjavo o tem, katero ozemlje spada v okvir Zedinjene Slovenije in se pri tem naslanjal prav na ugotovitve Kuharjeve brošure.

V tem kontekstu je bil še poseben in specifičen problem odnos slovenskih komunistov do vprašanja oziroma pripadnosti Trsta. Pri oblikovanju stališča do tržaškega vprašanja so šli slovenski komunisti skozi več faz, preden so na podlagi vpliva različnih, predvsem mednarodno-političnih dejavnikov sprejeli odločitev, da tudi ta luka in mesto spadata v Zedinjeno Slovenijo. K taki odločitvi so jih vodili tako nacionalni kot tudi ideološki razlogi. Rezultat teh načelnih opredelitev je bil medvojni in povojni boj za zahodno mejo, ki je tako zajemal tudi zahtevo po priključitvi Trsta k Jugoslaviji.

Ob tem je KPS načrtno krepila vrste v ideološkem in organizacijskem pogledu in ob koncu vojne dosegla okrog 13.000 članov. Monopolna vloga ji je postopoma omogočila tudi uveljavljanje revolucionarne usmeritve v značaju novonastajajoče oblasti, začenši s prvim zasedanjem SNOS februarja 1944. Nadaljnji proces izgradnje ljudske oblasti je bil usmerjen v daljšo perspektivo, s ciljem zavarovanja pozicij partizanskega gibanja in prevzema oblasti ob koncu vojne pod komunističnim vodstvom. V tem okviru je bilo posebej pomembno uvajanje novega - revolucionarnega pravnega reda in sodne veje oblasti. Ključno vlogo pri neposrednem prevzemu oblasti sta imeli vojska, ki je bila v političnem pogledu v izključni domeni komunistov ter politična policija (OZNA).

V prvih mesecih po vojni je KPS postopoma prevzemala nadzor nad državnimi in drugimi ustanovami, političnimi organizacijami ter društvi ter z razmeščanjem kadrov po okrožjih krepila nadzor tudi na terenu. S sodnimi postopki, ki so med drugim imeli cilj izločiti iz odločanja predvojno elito in poddržaviti privatno lastnino, se je partijska oblast krepila tudi na ekonomskem področju. Do volitev v ustavodajno skupščino novembra 1945 je KPS javno delovala predvsem prek OF, ki jo je v fazi utrjevanja ljudske oblasti še potrebovala.

Kar zadeva povojno graditev političnega in gospodarskega sistema je raziskava potrdila hipotezo, da je KPS (KPJ) pri graditvi t.i. ljudske demokracije sledila vzoru Sovjetske zveze in to tako v ideološkem in političnem pogledu kot tudi pri uporabi tehnologije vladanja (ukrepov oblasti). Ugotovila je celo, da je bila Sovjetska zveza veliko bolj prisotna pri graditvi komunističnega sistema v Jugoslaviji kot se je ocenjevalo doslej in da je s svojo agenturo celo neposredno nadzorovala delovanje začasne vlade Tito-Šubašić in da je Josip Broz Tito tudi po končani vojni pogosto in vestno poročal v Moskvo. Poleg tega je jugoslovansko in z njo slovensko partijsko vodstvo ne le podprlo sovjetsko politiko ustanavljanja komunističnega informacijskega biroja in po smernicah Moskve v letu 1947 vodilo svoj ideološki boj proti frakcijam v partiji ne le znotraj Jugoslavije, temveč je prednjačilo pri tovrstnih ideoloških in praktičnih ukrepih tudi v mednarodnem okviru.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Temeljna hipoteza ob začetku izvajanja projekta je bila, da gre tudi v primeru Komunistične partije Slovenije v 30. in 40. letih dvajsetega stoletja za izrazito boljševiški tip partije, kar je seveda bistveno zaznamovalo samo njeno delovanje kot tudi usodo slovenskega naroda v obravnavanem obdobju. Epizode, ki od tega vsaj delno odstopajo, npr. povezovanje z drugimi opozicijskimi silami in podpiranje Ljudske fronte sredi 30. let ter zavzemanje za "tradicionalni" nacionalni program Zedinjene Slovenije kot tudi občasno zavzemanje za "avtentično" Osvobodilno fronto v času druge svetovne vojne omenjene osnovne ugotovitve ne morejo bistveno omajati. Realizacija raziskovalne hipoteze se kaže, kar zadeva nacionalno vprašanje, tako v izvedeni analizi nacionalnih konceptov ing. Dragotina Gustinčiča kot še posebej v nacionalni politiki slovenske partije kot celote med in ob koncu druge svetovne vojne, s konkretno ilustracijo v primeru vprašanja Trsta. Ob pritegnitvi dodatnega gradiva nepartijske provenience kot so dokumenti Osvobodilne fronte in t.i. meščanskega tabora, se je odprl uvid v temeljne značilnosti partijske ideologije, njene dolgoročne politične naravnosti in navsezadnje tudi prakse, kar vse je bilo ob stalni in pragmatični uporabi vsakokratne taktike usmerjeno predvsem k enemu cilju, to je prevzemu oblasti, uvedbi diktature proletariata in oblikovanju družbe po tedanjem sovjetskem vzorcu. Ob tem se je, tako v teoriji kot tudi v praksi, vse bolj poudarjala legitimnost, se pravi nujnost, uporabe nasilja pri prevzemu oblasti oziroma pri obrambi že uvedenega novega sistema.

Bolj konkretno formulirano je raziskava potrdila naslednje hipoteze: komunistična partija na Slovenskem kot integralni del jugoslovanskega in mednarodnega komunističnega gibanja pred drugo svetovno vojno ni razvijala lastnih konceptov in je glede revolucionarne usmeritve in taktike sledila direktivam Kominterne; razmere v času okupacije je Komunistična partija Slovenije ocenila za edinstvene za doseg revolucionarnih ciljev, pri čemer je taktiko morala več ali manj prilagajati notranjepolitičnim in zunanjepolitičnim ozirom, a je ob tem kot sestavni del Komunistične partije Jugoslavije uspela izvesti poleg nacionalne tudi avtentično proletarsko revolucijo; dolgoročna uporaba nasilja v procesu prevzemanja oblasti je bila del zavestne partijske politike, pri čemer lahko tako Ozno oziroma kasneje t.i. Udbo označimo kot udarno pest komunistične partije.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta⁴

Ni bilo sprememb.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni rezultat		
1.	Naslov	SLO Jugoslovanstvo in nacionalno homogeniziranje
		ANG Yugoslavism and national homogenisation
Opis	SLO	Idejno osnovo, ki je v 20. stoletju vodila k nastanku jugoslovanske države, je predstavljala t.i. jugoslovanska misel. Članek sledi razvoju te misli, ki se je odražala v programih o državnopolitični zvezi južnoslovanskih narodov. Ob tem sta se soočali dve koncepciji, unitaristična in federalistična. Sprva je prevladala prva, kar se je odražalo v ureditvi kraljevine Jugoslavije. Pri meščanskem taboru pa zatem prevlada federalistično načelo, po začetni indiferentnosti nato tudi pri marksističnem taboru. Kljub kasnejšim nihanjem komunisti tako novo Jugoslavijo uredijo po federalističnem načelu.
	ANG	The ideological basis which led to the establishment of the Yugoslav state was represented by so-called Yugoslav thought. This article follows the development of this thought, reflected in the programmes for the state-political union of the Southern Slavic nations. Two concepts - unitarian and federalist - met at this point. Initially the first concept was more prominent, and this was reflected in the system of the Kingdom of Yugoslavia. Then the federalist principle gained prominence in the bourgeois camp, and later - after the initial indifference - also in the Marxist camp.
Objavljeno v	PEROVŠEK, Jurij. Jugoslawentum und die nationale Homogenisierung. V: Studia Historica Slovenica, 8, 2008, št. 1, str. 101-120.	

	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	941445
2.	Naslov	<i>SLO</i> Priprave Komunistične partije Slovenije na prevzem oblasti 1944-1945 <i>ANG</i> Preparations of the Communist Party of Slovenia for the takeover of power 1944-1945
	Opis	<i>SLO</i> Leta 1944 je KPS že obvladovala celotno partizansko gibanje in se načrtno pripravljala na revolucionarni prevzem oblasti po končani vojni. Iz taktičnih razlogov o revoluciji ni govorila in je na zunaj vztrajala na "narodnoosvobodilnih pozicijah". Hkrati je krepila lastne vrste in prek monopolne vloge uveljavljala revolucionarno usmeritev v značaju oblasti. Uvajala je revolucionarni pravni red in sodno oblast, pripravljala je upravni aparat in načrte za ukrepe ob prevzemu oblasti. Ključno vlogo sta pri tem imeli vojska in politična policija, obe v političnem pogledu povsem v domeni komunistov. <i>ANG</i> In 1944, CPS already controlled the whole partisan movement and was systematically getting ready for the revolutionary takeover of power after the war. Because of tactical reasons it did not talk about revolution and outwardly it persisted in its "national liberation positions". At the same time it strengthened its own ranks and established the revolutionary orientation of its authority through its monopoly role. It introduced the revolutionary legal order and judicial power, prepared the administrative apparatus and the plans for the measures after the takeover of power.
	Objavljeno v	DEŽELAK-BARIČ, Vida. Preparations of the Communist party of Slovenia for the takeover of power 1944-1945. V: ČEPIČ, Zdenko (ur.). 1945 - a break with the past: a history of Central European countries at the end of the World War II. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2008, str. 123.140.
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
	COBISS.SI-ID	2464372
3.	Naslov	<i>SLO</i> Slovenski komunisti in tržaško vprašanje med drugo svetovno vojno <i>ANG</i> The Slovenian communists and the question of Trieste during the World War II
	Opis	<i>SLO</i> Razprava govori o odnosu slovenskih komunistov do vprašanja mesta in pristanišča Trst v obdobju 2. svetovne vojne. Pri oblikovanju stališča do tržaškega vprašanja so šli slovenski komunisti skozi več faz, preden so na podlagi vpliva različnih, predvsem mednarodnih političnih dejavnikov sprejeli odločitev, da sodi v Zedinjeno Slovenijo tudi mesto Trst. K taki odločitvi so slovenske komuniste vodili tako nacionalni kot tudi ideološki razlogi. Rezultat teh opredelitev je bil medvojni in povojni boj za zahodno mejo, ki je zajemal tudi zahtevo po priključitvi Trsta k Jugoslaviji. <i>ANG</i> The discussion focuses on the attitude of the CPS to the issue of the city of Trieste during WW II. While shaping their viewpoint of this issue, the communists went through several stages, before reaching a decision-on the basis of various political factors-that the city of Trieste also belonged to the United Slovenia. Such a decision was reached by the Slovenian communists because of national as well as ideological reasons. The result of these decisions was the interwar and post-war struggle for the Western border, which also encompassed the demand for the annexation of Trieste.
	Objavljeno v	GODEŠA, Bojan. I comunisti sloveni e la questione di Trieste durante la Seconda guerra mondiale. V: La storia al confine e oltre confine. Uno sguardo sulla storiografia slovena. Qualestoria, 35, 2007, št. 1, str. 119-132.
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	2372212
4.	Naslov	<i>SLO</i> Partijsko oziroma partizansko nasilje v osrednji Sloveniji 1941-1942 v očeh domačih nasprotnikov <i>ANG</i> Party and partisan violence in the central Slovenia 1941-1942 in the eyes of the Slovenian opponents
		Razprava podaja in analizira glavne poudarke, ki zadevajo vprašanje uporabe nasilja v delovanju slovenskega partizanskega gibanja in njegovega komunističnega vodstva. Omenjeni vidik je predstavljen s stališča ocen

	Opis	SLO	njegovih domačih nasprotnikov, t.j. različnih protirevolucionarnih in tudi že kolaboracionističnih subjektov. Glavni vir za prikaz omenjenih stališč predstavlja protikomunistični ilegalni tisk ter poročila emigrantski vladi v London. Pri tem razen skupine "Straža" spomladi 1942 ti subjekti še niso mislili na to, da bi se temu nasilju uprli z oboroženo silo.
		ANG	The discussion analyses the main emphases with regard to the issue of the use of violence by the Slovenian partisan movement and its communist leadership. This violence is presented from the viewpoint of the assessments of its Slovenian opponents, that is, various anti-revolutionary subjects. The main source of the aforementioned viewpoints is represented by the anti-communist illegal press and the reports to the government-in-exile. In the spring of 1942 these subjects, except for the group called "Straža" (Guard), have not yet considered organising an armed resistance to this violence.
	Objavljeno v	MLAKAR, Boris. Partijsko oziroma partizansko nasilje v osrednji Sloveniji 1941-1942. V: Prispevki za novejšo zgodovino, 49, 2009, št. 2, str. 69-82.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	2699380	
5.	Naslov	SLO	Komunistična partija Slovenije in revolucionarno gibanje 1941-1943
		ANG	Communist Party of Slovenia and revolutionary movement 1941-1943
	Opis	SLO	V monografiji je podana analiza temeljnih usmeritev, dejavnosti in notranjega razvoja KPS v letih 1941-1943. Zadeva enega izmed ključnih obdobji zgodovinskega razvoja KPS, ko le-ta, ob oceni, da je med okupacijo možno izvesti revolucionarni projekt, postane vse bolj pomemben politični dejavnik v slovenski družbi. Obravnava tudi odločujočo vlogo komunistov v vodenju odpora proti okupatorjem, nadalje organizacijsko vprašanje kot predpogoj za izvedbo revolucije ter strategijo uveljavljanja monopolnega položaja v odporništvu s ciljem prevzema oblasti ob koncu vojne.
		ANG	The monograph recounts an analysis of the basic orientation, activities and internal development of the CPS in the years 1941-1943. It focuses on one of the key periods of the historical development of the CPS, when it assessed that it would be possible to carry out a revolutionary project during the occupation and thus became an increasingly important political factor in the Slovenian society. The monograph also focuses on the decisive role of communists in leading the resistance; the organisational issue as the preliminary condition for the realisation of the revolution.
	Objavljeno v	DEŽELAK- BARIČ, Vida. Komunistična partija Slovenije in revolucionarno gibanje 1941-1943. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2007, 429 str.	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
	COBISS.SI-ID	236870656	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat			
1.	Naslov	SLO	Graditev komunističnega sistema v Sloveniji in Jugoslaviji
		ANG	The making of communist regime in Slovenia and Yugoslavia
	Opis	SLO	Gre za analizo procesa, s katerim je KPS (KPJ) gradila idejne, organizacijske, vojaške in oblastne temelje za izvedbo revolucije ob koncu 2. svetovne vojne. To je bilo delo nove generacije partijskega vodstva iz 30. let, ki je po okupaciji ustanovilo Protiimperialistično fronto, po nemškem napadu na SZ pa pričelo s vstajo, ki je bila pri njem razumljena kot začetek revolucije. Prek razrednega zaostrovanja, a tudi hkratnega taktiziranja do zaveznikov in predvsem prek graditve oblastne strukture si je KPS zanesljivo utrjevala pot k prevzemu oblasti, kar je kulminiralo z volitvami novembra 1945.
		ANG	The following work analyses the process of how the Communist party of Slovenia established the ideological, organisational and military grounds for the realisation of the revolution at the end of WW II. This was the work of the new generation of its leadership from the 1930s, which organised the Anti-Imperialist Front after the occupation, and after the German invasion of the Soviet Union it initiated the uprising which it saw as the beginning of the

		revolution. During the war the CPS confidently paved the way for the takeover of power, which culminated in the 1945 elections.
Šifra	B.03	Referat na mednarodni znanstveni konferenci
Objavljeno v	VODUŠEK STARIČ, Jerca. The making of communist regime in Slovenia and Yugoslavia. V: JAMBREK, Peter (ur.). Crimes committed by totalitarian regimes: reports and proceedings of the 8 April European public hearing on "Crimes committed by totalitarian regimes" organised by the Slovenian Presidency of the Council of the European Union (January-June 2008) and the European Commission. Ljubljana: 2008, str. 25-38.	
Tipologija	1.06	Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljeni predavanja)
COBISS.SI-ID	2524020	
2.	Naslov	SLO Tomažičev odnos do Osvobodilne fronte
		ANG Tomažič's attitude to the Liberation Front
	Opis	SLO Predavanje analizira stališča, ki jih je mariborski škof Ivan Tomažič v letih 1941-1945 izkazoval v odnosu do odporniškega gibanja in Osvobodilne fronte, še posebej pa do komunistične partije. V tem kontekstu primerja njegova zadevna stališča s tistimi, ki jih je tedaj kazal ljubljanski škof Gregorij Rožman. Analiza dveh temeljnih Tomažičevih dokumentov, to je okrožnice iz decembra 1941 ter pastirskega pisma iz januarja 1945 pokaže, da je tudi Tomažič delovanje partizanov in predvsem KPS obsojal, čeprav je res, da je omenjeni listini izdal tudi na pobudo okupatorskih oblasti.
		ANG The following lecture analyses the viewpoints expressed by the Maribor bishop Ivan Tomažič during WW II in regard to the resistance movement, Liberation Front and especially the Communist Party. The analysis of two fundamental documents written by Tomažič (the December 1941 circular and the pastoral letter of January 1945) shows that Tomažič mostly condemned the partisan activities and especially the Communist Party of Slovenia, even though it is true that he also wrote these documents at the initiative of the occupying authorities.
	Šifra	B.04 Vabljeni predavanja
	Objavljeno v	MLAKAR, Boris. Tomažičev odnos do Osvobodilne fronte. V: ŠKULJ, Edo (ur.). Tomažičev simpozij v Rimu. Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2008, str. 315-325.
	Tipologija	1.06 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljeni predavanja)
	COBISS.SI-ID	2483828
3.	Naslov	SLO Vloga OZNE za Slovenijo pri prevzemu oblasti 1944-1946
		ANG The role of OZNA in the takeover of power 1944-1946
	Opis	SLO Bistvo disertacije sloni na nekaj poglavitnih tezah: OZNA (Oddelek za zaščito naroda) je bila strogo podrejena Komunistični partiji Slovenije kot delu Komunistične partije Jugoslavije; njena naloga je bila ob koncu vojne predvsem obračun z nasprotniki in s tem zagotovitev oblasti KPS oziroma KPJ; to je hkrati pomenilo izvedbo druge faze revolucije. OZNA je bila strogo hierarhično organizirana in centralizirano vodena za vso Jugoslavijo. Po prvih povojnih volitvah je njena naslednica "Uprava državne varnosti" prevzela klasično vlogo politične policije.
		ANG The dissertation is based on a few major theses: the Department for the Protection of People was strictly subordinated to the CPS, which, in turn, was a part of the CPY; its task at the end of WW II was especially to retaliate against its opponents and ensure that the CPS or the CPY take over the power; at the same time, this represented the second stage of the revolution. OZNA was hierarchically organised and managed centrally for all of Yugoslavia. After the first post-war election its successor, the "State Security Administration", took on the classic role of a political police force.
	Šifra	D.09 Mentorstvo doktorandom
	Objavljeno v	DORNIK ŠUBELJ, Ljuba, avtor, VODUŠEK STARIČ, Jerca, mentor. Vloga OZNE za Slovenijo pri prevzemu oblasti 1944-1946. Doktorska disertacija, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2009, 371 str.
	Tipologija	2.08 Doktorska disertacija

	COBISS.SI-ID	17433864
4.	Naslov	SLO Cenzura v slovenskem odporništvu med drugo svetovno vojno
		ANG Censorship in Slovenian resistance movement during WW II
	Opis	SLO Prispevek razčlenjuje motive in instrumente omejevanja in reguliranja javnega izražanja mnenj v okviru slovenskega odporniškega gibanja. Te postopke je poleg vojnih razmer določalo predvsem dejstvo monopolnega značaja KPS, ki je povsem obvladovala sredstva za tiskanje in razširjanje pisane besede, z obvladovanjem odporništva v njegovi politični in vojaški komponenti pa tudi celotno sfero agitacije in propagande. Primere, soočene s cenzuro, pojasnjuje v okviru širšega konteksta, n.pr. z ideologijo ali zunanjepolitičnimi oziri.
		ANG The contribution analyses the motives and instruments of limiting and regulating the public expression of opinions in the context of the Slovenian resistance movement. Besides the wartime situation these procedures were mostly defined by the monopoly character of the CPS, which completely controlled the press and other means of written text distribution and was in charge of the resistance movement in all of its political and military components as well as the whole sphere of agitation and propaganda. The examples of censorship are explained in a wider context.
	Šifra	B.04 Vabljen predavanje
	Objavljeno v	DEŽELAK-BARIČ, Vida. Cenzura v slovenskem odporništvu med drugo svetovno vojno V: Zgodovinski in družbeni vidiki cenzure na Slovenskem (ur. Mateja Režek). Ljubljana: Inštitut Nove revije: ZRC SAZU: Znanstveno-raziskovalno središče Koper, 2009, str.19.
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
COBISS.SI-ID	2674804	
5.	Naslov	SLO Gustinčič-kominterna-komunizem-nacionalno vprašanje
		ANG Gustinčič-Comintern-Communism-National Question
	Opis	SLO V diplomski nalogi je predstavljeno delo enega od vodilnih slovenskih komunistov pred 2. svetovno vojno, ing. Dragotina Gustinčiča. Leta 1923 je odločilno prispeval, da je KPJ oblikovala federativni nacionalni program. V začetku 30. let je odšel v Sovjetsko zvezo, kjer je nadaljeval s proučevanjem nacionalnega vprašanja in o tem tudi predaval. Leta 1933 je pripravil besedilo "Das nationale Problem der Slowenen". Po 2. svetovni vojni je bil s strani mlajše generacije slovenskih komunistov potisnjen na rob in celo za dve leti poslan na robijo na Goli otok.
		ANG The B.Sc. thesis represents the work of one of the leading Slovenian communists before WW II, engineer Dragotin Gustinčič. In 1923 he made decisive contributions to the CPY forming a federal national programme. In the beginning of the 1930s he went to the Soviet Union, where he continued studying the national question and held lectures on this topic. In 1933 he wrote the text entitled "Das nationale Problem der Slowenen". After WW II he was pushed aside by the younger generation of the Slovenian communists and sent to the Goli otok island for two years of incarceration.
	Šifra	D.10 Pedagoško delo
	Objavljeno v	KAC, Dejan, avtor, VODUŠEK STARIČ, Jerca, mentorica, PEROVŠEK, Jurij, komentor. Gustinčič-kominterna-komunizem-nacionalno vprašanje. Diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2007, 99 str.
	Tipologija	2.11 Diplomsko delo
COBISS.SI-ID	2253940	

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁷

Izvajalka projekta Jerca Vodušek Starič je rezultate dela predstavila v vabljenih predavanjih, ki so v tisku:

- na mednarodni znanstveni konferenci "East-Central Europe in the Cold War, 1945- 1989" v Varšavi 16.-18.10.2008 v referatu z naslovom "Diplomatic and Intelligence Relations between

the West and Yugoslavia 1945-1955";
- na 40. konferenci AAASS v Philadelphiji, ZDA, 21.11.2008 v dveh referatih: "The Demise of Anti-communist Opposition in Yugoslavia" ter "The Principles of State Terror in Yugoslavia". Ista raziskovalka je za tisk oddala poglavje v knjigi "Stalinist Terror in Eastern Europe", ki bo izšla pri založbi Manchester University Press v Veliki Britaniji v letu 2010; naslov poglavja je "Stalinist Terror in Eastern Europe: Problems, Perspectives and Interpretations".
Izvajalka projekta Vida Deželak-Barič je napisala izvorni znanstveni članek z naslovom "Problematika partijskih zavezništov v 2. polovici 30. let", ki je oddan v tisk znanstveni reviji Prispjevki za novejšo zgodovino in bo izšel v letu 2010.
Izvajalec projekta Jurij Perovšek je napisal izvorni znanstveni članek z naslovom "Slovenski komunisti in nacionalno vprašanje v tridesetih letih", ki je oddan v tisk znanstveni reviji Prispjevki za novejšo zgodovino in bo izšel v letu 2010.
Izvajalec projekta Boris Mlakar je napisal izvorni znanstveni članek z naslovom "Tragično srečanje z revolucijo: primer Narteja Velikonje", ki je objavljen v znanstveni reviji Časopis za zgodovino in narodopisje, 78, 2007, št. 1, str. 54-67.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Izvajanje tega projekta pomeni temeljno zgodovinsko raziskavo, ki se ukvarja z analizo bistvenih opredelitev in metod dela komunistične partije na Slovenskem v odločilnem obdobju 30. in 40. let dvajsetega stoletja. Znano je, da je komunistična partija vodila tako odporniško gibanje med drugo svetovno vojno kakor tudi celotno jugoslovansko državo po vojni. Iz tega izhaja, da je identifikacija načel in metod, po katerih je delovala, eno od osrednjih zgodovinskih vprašanj za zgodovino Slovencev in tudi za zgodovino srednje in jugovzhodne Evrope v 20. stoletju.

Dosedanje slovensko zgodovinopisje, ki je proučevalo predzgodovino prihoda partije na oblast, je določene vidike tega procesa puščalo ob strani ali pa jim je namenilo premalo pozornosti. V tem smislu rezultati projekta pomenijo zapolnjevanje nekaterih praznin, hkrati pa zaradi vzročno-posledične povezanosti omogočajo tudi bolj temeljito osvetljevanje drugih sočasnih zgodovinskih procesov. Zato so doseženi rezultati tega projekta zelo koristni za zgodovinsko vedo samo, obenem pa tudi za širšo javnost.

Kar zadeva konkretne vidike tega procesa, je treba najprej omeniti dejstvo, da je tudi komunistično gibanje še pred revolucionarnim prevzemom oblasti podrobno opredelilo svoj odnos do slovenskega nacionalnega vprašanja, v 30. letih tudi z obsežnimi teoretskimi analizami, ki doslej v zgodovinopisnih raziskavah še niso bile v celoti ovrednotene. Raziskovalni projekt je ta manko zapolnil, saj je poleg dolga desetletja favoriziranega Kardeljevega dela "Razvoj slovenskega narodnega vprašanja" iz leta 1939 opozoril tudi na pomen prezrte študije Dragotina Gustinčiča "Das nationale Problem der Slowenen" iz leta 1933. S tem je zgodovinopisje opazno razširilo poglede na dinamiko slovenskih narodno-emancipacijskih prizadevanj v 20. stoletju.

Z vidika poznejšega prevzema oblasti se delovanje Komunistične partije Slovenije tako vzpostavlja kot eden od osrednjih predmetov obravnave tudi siceršnje zgodovine Slovencev sredi 20. stoletja. V okviru projekta so bile tako obdelane nove tematike in s tem posredovana nova znanja oziroma sintetizirana že prahodna znanja. Gre za organizacijsko vprašanje partije, za partijsko disciplino, za frakcijske boje, za ideološko pogojeno uporabo nasilja, za vprašanje taktike, za instrumentalizacijo odpora proti okupatorju v revolucionarne namene ipd. Raziskava je problematiko razčlenjevala v kontekstu dogajanja v Komunistični partiji Jugoslavije in Kominterni, zato pomeni tudi pomemben prispevek k poznavanju komunističnega gibanja v Evropi.

Vsi omenjeni procesi v zvezi z delovanjem partije, tako pred 2. svetovno vojno, med njo kot tudi takoj po njej, so v marsičem opredelili ne le naravo socialistične ureditve v povojni Sloveniji, temveč so se deli tako postavljenega sistema nadaljevali tudi v naslednja obdobja. Ker so tako zastavljeni elementi ostali v veljavi pravzaprav do konca tega zgodovinskega procesa, je njihovo temeljito raziskovanje vsekakor znaten prispevek k zgodovinski stroki in kot tak k razvoju znanosti.

V celoti bodo tako rezultati raziskav, opravljenih v okviru projekta, pomembno prispevali k znanstveni analizi sodobne slovenske zgodovine. V dosedanje vedenje bodo vnesli nova spoznanja in s tem zapolnili že omenjene sive lise. K razvoju zgodovinske znanosti bodo prispevali tudi uporabljeni sodobnejši metodološki pristopi.

ANG

Implementation of the project represents a fundamental historical research which deals with

the analysis of the essential definitions and methods of activity of the Slovenian Communist Party in the crucial period of the 1930s and 1940s. It is known that the Communist Party led both the resistance movement during the World War II as well the entire Yugoslav country after the war. It follows that the identification of the principles and methods by which the Party operated is one of the central questions of the history of Central and South-East Europe in the 20th century.

Current Slovenian historiography, which examined the prehistory of the Party's arrival to power, has omitted certain aspects of this process or hasn't given them much attention. In this context, the results of the project represent the filling of voids, but because of the cause-and-effect connection, they also allow a more thorough illumination of the concurrent historical processes. Therefore, existing results of the project are not very useful just to the historical science, but also for the general public.

As far as the concrete aspects of this process are concerned, we should first underline the fact that even before its revolutionary takeover of power the communist movement had precisely defined its attitude to the Slovenian national question. During the 1930s this also involved theoretical analyses that have not yet been completely evaluated by the historiographic research carried out to date. This research project fills this gap, since besides Kardelj's work "The Development of the Slovenian National Question" of 1939, emphasised for decades, it also brings the attention to the overlooked study of Dragotin Gustinčič, "Das nationale Problem der Slowenen", dating back to the 1933. In this way historiography widens its outlook on the dynamics of the Slovenian national and emancipation efforts in the 20th century.

From the viewpoint of the subsequent takeover of power by the Communist Party of Slovenia, its activities establish themselves as one of the central subjects of the history of Slovenians in the middle of the 20th century. In the context of this project new topics have been processed, and thus new knowledge has been communicated, or the already existent knowledge has been synthesised. The research involves the organisational issue of the Party, Party discipline, conflicts between various fractions, ideologically-conditioned use of violence, the question of tactics, instrumentalisation of the resistance against the occupiers for the revolutionary purposes etc. The research analyses these issues in the context of the developments within the Communist Party of Yugoslavia and the Comintern, which makes it an important contribution to the understanding of the European communist movement.

All the aforementioned processes with regard to the activities of the Party, before World War II as well as in the immediate post-war period, defined the nature of the socialist regime in the post-war Slovenia in many aspects, and the parts of the system established in such a way also continued in the later periods. Since elements, set out in such a way, have actually persisted until the end of this historical process, detailed exploration of these elements definitely makes a substantial contribution to the historical science and thus to the scientific development.

The overall results of the research, carried out in the context of this project, will contribute significantly to the scientific analysis of contemporary Slovenian history. Previous knowledge will be supplemented by new realisations and the already mentioned gaps will be filled. The modern methodological approaches used during this research will also contribute to the development of the historical science.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Rezultati raziskav, ki na novo osvetljujejo eno izmed ključnih obdobj slovenske zgodovine v 20. stoletju, imajo in bodo imeli pomembno vlogo pri oblikovanju širše zgodovinske zavesti.

Dogajanje v obravnavanem obdobju je zapustilo globoke rane v materialni in duhovni zupščini tako celotnega naroda kot tudi posameznikov, ki se v veliki meri prenašajo na mlajše generacije. Deloma se to nanaša tudi na naše zamejstvo oziroma bližnje sosedstvo. Temu ustrežajoč je zato seveda interes po poglobljenem spoznavanju tega obdobja.

Izsledki raziskav bodo brez dvoma uporabni pri pedagoškem delu na vseh stopnjah izobraževanja. Načrt za raziskovanje temeljnih opredelitev slovenske in jugoslovanske komunistične partije je delno nastal tudi na podlagi izkušnje nekaterih članov projektne skupine pri delu s študenti univerz v Ljubljani in Mariboru. Izkazalo se je namreč, da študenti, ki študirajo zgodovino komunistične partije pri nas, uporabljajo zelo zastarelo in ideološko pogojeno literaturo. Zato bodo objavljeni in tudi še neobjavljeni rezultati projekta koristni v pedagoškem procesu, predvsem pri študiju zgodovine, hkrati pa uporabni pri pisanju novih učbenikov.

Kar zadeva konkretne vidike je treba med drugim izpostaviti dejstvo, da rezultati projekta opazno prispevajo k boljšemu poznavanju slovenske zgodovinske izkušnje, kar zadeva prizadevanja za enakopraven in suveren položaj v okviru jugoslovanske države. V ta kontekst se vključuje tudi poznavanje revolucionarnega federalističnega nacionalnega programa slovenskih komunistov v času med obema vojnama, saj je komunistična partija zagovarjala vzpostavitev samostojne in neodvisne Slovenije ter njeno svobodno odločanje kar zadeva oblike

in načine državno-pravnega povezovanja z drugimi narodi. Tudi sicer so vprašanja, ki zadevajo vlogo komunistične partije v zgodovini slovenskega naroda, še vedno živo prisotna v široki javnosti. Ob tem se politika in druga strokovna javnost vedno zateka k odgovoru, da mora pojasniti o tem podati predvsem stroka, t.j. zgodovino pisje. To se poskuša storiti prav s podobnimi projekti in tako tudi s tem projektom. Zato bodo rezultati raziskave, ki govore o siceršnji totalitarnosti komunistične stranke in o občutljivem vprašanju kršenja etičnih norm, lahko prispevali k celovitejšemu pojasnjevanju zgodovinskih procesov vsaj v njihovih bistvenih segmentih. Znanstvena razčlemba teh vidikov pa je oziroma naj bi bila povezana z oblikovanjem zgodovinske in posledično humanistične zavesti in drže posameznika in družbe na Slovenskem, danes in v prihodnje. Širši družbeni pomen izsledkov raziskave se bo pokazal v pomembnem prispevku k ohranjanju kulturne dediščine, katere sestavni del je tudi kolektivni spomin na travmatično narodovo izkušnjo, npr. med 2. svetovno vojno. Rezultati bodo prispevali tudi k dezideologizaciji slovenske družbe in bodo predstavljali pomemben korak k uravnoteženemu pogledu na preteklost. Ta je tudi eden od temeljev za pozitivno komunikacijo glede nacionalnih prioritet v prihodnosti.

ANG

The results of research that shed new light on the key periods of Slovenian history in the 20th century, have played and will play an important role in shaping the broad historical consciousness. Developments in this period left deep wounds in the material and spiritual legacy of both nation and individuals, which are largely transmitted to the younger generations. In part, this also applies to Slovenian minorities in neighboring countries or other neighbors in general. The interest in in-depth knowledge of this period is therefore correspondingly proportional. Results of research will without a doubt be useful in teaching at all levels of education. The plan for the exploration of the fundamental definitions of the Slovenian and the Yugoslav Communist Party is also partly the result of the experience of some members of the project group when working with university students in Ljubljana and Maribor. It was found that students who are studying the history of the Slovenian Communist Party, are using very outdated and ideological biased literature. Therefore, the published and unpublished results of the project are beneficial for the pedagogical process, especially in the studies of history, while also being useful for writing new textbooks. As far as concrete aspects are concerned, we should emphasise the fact that the results of this project contribute noticeably to better understanding of the Slovenian historical experience from the viewpoint of the struggle for an equal and sovereign position within the Yugoslav state. This context also involves the understanding of the revolutionary federalist national programme of the Slovenian communists in the time between both wars, since the Communist Party argued for the establishment of independent and autonomous Slovenia and its free decision-making with regard to the forms and manners of the national-legal integration with other nations. The question of the role of the Communist Party in the history of the Slovenian nation are still very much present in the general public. Simultaneously politics and other expert communities always seek refuge in the idea that the explanation of this topic should be made by science, that is, historiography. We attempt to achieve this goal with this project as well as with similar projects. Therefore the results of the research with regard to the totalitarian nature of the Communist Party and the sensitive issue of breaching the ethical norms could contribute to a more comprehensive explanation of the historical processes, at least as far as their essential segments are concerned. The scientific analysis of this aspect is, or should be, also connected to the establishment of the historical and consequentially humanist conscience and attitude of the Slovenian individuals and society today and in the future. The results of this research shall also have wider social implications, contributing significantly to the preservation of the cultural heritage and the collective memory of the traumatic national experience, for example during World War II. The results of this research will also contribute to the de-ideologisation of Slovenian society and represent an important step towards a balanced view of the past. That is also one of the fundamental bases for the positive communication with regard to national priorities in the future.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11. Samo za aplikativne projekte!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					

G.02.01.	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki¹¹

1.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
Ocena			
2.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
Ocena			
3.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		

	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
	Ocena		

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Boris Mlakar	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščen oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

19.4.2010

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/63

¹ Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2010 v1.00a

3C-89-08-F0-2E-53-DF-EE-22-A1-89-0F-29-1D-38-A9-6B-9D-5D-E7